

Warszawa, dnia 7 marca 2023 r.

Poz. 433

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 20 lutego 2023 r.

w sprawie zwalniania żołnierzy zawodowych z zawodowej służby wojskowej

Na podstawie art. 234 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305 oraz z 2023 r. poz. 347) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa warunki i tryb zwalniania żołnierzy zawodowych, zwanych dalej „żołnierzami”, z zawodowej służby wojskowej.

§ 2. W przypadku wybrania żołnierza na posła, w tym do Parlamentu Europejskiego, senatora, na kierownicze stanowisko państwowe obsadzone na podstawie wyboru oraz do organów wykonawczych samorządu terytorialnego dowódca jednostki wojskowej występuje niezwłocznie do organu uprawnionego do wydania decyzji o zwolnieniu żołnierza z zawodowej służby wojskowej, zwanego dalej „organem zwalniającym”, z wnioskiem o zwolnienie żołnierza z zawodowej służby wojskowej. Do wniosku dołącza się zaświadczenie o wyborze.

§ 3. W przypadku odmowy przyjęcia skierowania do wojskowej komisji lekarskiej lub nieusprawiedliwionego niezgłoszenia się do komisji w określonym terminie i miejscu albo niepoddania się badaniom lekarskim, do których żołnierz został zobowiązany przez wojskową komisję lekarską dowódca jednostki wojskowej występuje niezwłocznie do organu zwalniającego z wnioskiem o zwolnienie żołnierza z zawodowej służby wojskowej.

§ 4. W przypadku otrzymania niedostatecznej ogólnej oceny w opinii służbowej dowódca jednostki wojskowej występuje niezwłocznie do organu zwalniającego z wnioskiem o zwolnienie żołnierza z zawodowej służby wojskowej. Do wniosku dołącza się ostateczną lub zweryfikowaną opinię służbową.

§ 5. Żołnierza, który złożył niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne, zwalnia się z zawodowej służby wojskowej niezwłocznie po uprawomocnieniu się wydanego przez właściwy organ orzeczenia w tej sprawie.

§ 6. 1. W przypadku odmowy pełnienia służby na równorzędnym lub wyższym stanowisku służbowym organ właściwy do wyznaczania na stanowisko służbowe niezwłocznie przesyła do organu zwalniającego wniosek o zwolnienie żołnierza z zawodowej służby wojskowej wraz z jego oświadczeniem o odmowie pełnienia służby na równorzędnym lub wyższym stanowisku służbowym.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do żołnierza, który odmówił pełnienia służby na równorzędnym stanowisku służbowym w związku z wymierzeniem mu kary dyscyplinarnej zwolnienia z zajmowanego stanowiska służbowego i wyznaczenia na inne stanowisko służbowe.

§ 7. 1. W przypadku wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej dokonanego przez żołnierza wypowiedzenie to składa się do organu zwalniającego.

2. Wypowiedzenie żołnierz składa w formie pisemnej i zawiera w nim oświadczenie swojej woli wskazujące jednoznacznie na zamiar wypowiedzenia stosunku służbowego.

3. Wypowiedzenie uważa się za dokonane, jeżeli zostało ono złożone przez żołnierza bezpośrednio i za potwierdzeniem w kancelarii jednostki wojskowej albo wysłane przesyłką poleconą na adres jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni zawodową służbę wojskową.

4. Dowódca jednostki wojskowej, do którego wpłynęło wypowiedzenie żołnierza, przesyła je niezwłocznie bezpośrednio do organu zwalniającego oraz do wiadomości swoich przełożonych będących w podległości tego organu, o ile sam nie jest tym organem.

5. Przełożeni dowódcy jednostki wojskowej, o których mowa w ust. 4, w terminie 14 dni mogą przedstawić swoją opinię w przedmiocie skrócenia okresu wypowiedzenia i przesłać ją do organu uprawnionego do zwolnienia z zawodowej służby wojskowej. Jeśli opinia nie zostanie przedstawiona w tym terminie, uznaje się, że brak jest sprzeciwu wobec uwzględnienia w całości zawartego w wypowiedzeniu żądania, a opinia została wyrażona w sposób milcząco.

6. W przypadku gdy żołnierz złoży wypowiedzenie, organ zwalniający wydaje decyzję o zwolnieniu żołnierza z zawodowej służby wojskowej i w tej decyzji określa wynikającą z wypowiedzenia datę zwolnienia z zawodowej służby wojskowej.

7. Wycofanie wypowiedzenia może nastąpić na pisemny wniosek żołnierza i za zgodą organu zwalniającego. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio.

8. Złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 7, nie wstrzymuje wykonania decyzji, o której mowa w ust. 6.

§ 8. W przypadku niewyznaczenia żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe w czasie pozostawania w dyspozycji organ zwalniający w decyzji o zwolnieniu ustala datę zwolnienia na pierwszy dzień po upływie okresu pozostawania w dyspozycji.

§ 9. W przypadku nieobecności w służbie jednorazowo przez okres 3 dni roboczych, która nie została usprawiedliwiona dowódca jednostki wojskowej występuje do organu zwalniającego z wnioskiem o zwolnienie żołnierza z zawodowej służby wojskowej.

§ 10. W przypadku zwolnienia z zawodowej służby wojskowej żołnierza pełniącego zawodową służbę wojskową w trakcie kształcenia, który nie ukończył nauki na uczelni wojskowej, w szkole podoficerskiej, centrum lub ośrodku szkolenia, organ zwalniający stwierdza fakt zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, o ile żołnierz nie złożył wniosku o dalsze pełnienie zawodowej służby wojskowej w jednostce wojskowej i nie został powołany do tej służby.

§ 11. Dowódca jednostki wojskowej w przypadku:

- 1) skazania żołnierza prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności lub aresztu wojskowego z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary,
- 2) skazania żołnierza prawomocnym wyrokiem na karę ograniczenia wolności, pozbawienia wolności lub karę aresztu wojskowego,
- 3) zachowania naruszającego godność lub honor żołnierza lub zachowania nieliczącego z powagą służby oraz godzącego w dobre imię lub interes Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4) upływu 12 miesięcy zawieszenia żołnierza w czynnościach służbowych, jeżeli nie ustały przyczyny będące podstawą zawieszenia,
- 5) popełnienia przez żołnierza czynu o znamionach przestępstwa albo przestępstwa skarbowego, jeżeli popełnienie czynu jest oczywiste i uniemożliwia dalsze pozostawanie w służbie,
- 6) upływu 12 miesięcy od dnia zaprzestania pełnienia przez żołnierza służby z powodu choroby lub pobytu w szpitalu albo innym podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz niewystępowania przesłanek, o których mowa w art. 18 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 1732, 2140 i 2476)

– sporządza wniosek o zwolnienie żołnierza z zawodowej służby wojskowej i składa ten wniosek do organu zwalniającego.

§ 12. Dowódca jednostki wojskowej w przypadku:

- 1) odmowy wydania lub cofnięcia żołnierzowi wymaganego poświadczenia bezpieczeństwa,
- 2) otrzymania przez żołnierza dostatecznej ogólnej oceny w opinii służbowej

– może wystąpić z wnioskiem do organu zwalniającego o zwolnienie żołnierza z zawodowej służby wojskowej.

§ 13. 1. W przypadku niewyznaczenia żołnierza na stanowisko służbowe na kolejną kadencję organ zwalniający – jeśli nie wyznaczono żołnierza na inne stanowisko służbowe – wydaje decyzję o zwolnieniu żołnierza z zawodowej służby wojskowej.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, zwolnienie następuje w terminie określonym w art. 228 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, zwanej dalej „ustawą”.

§ 14. Zwolnienie żołnierza z zawodowej służby wojskowej w przypadku zaistnienia potrzeb Sił Zbrojnych następuje – za jego pisemną zgodą – w dniu uzgodnionym z żołnierzem.

§ 15. 1. W przypadkach, o których mowa w § 2–6, § 9, § 12 i § 13, organ zwalniający wydaje decyzję o zwolnieniu żołnierza z zawodowej służby wojskowej, a w decyzji określa datę zwolnienia.

2. Zwolnienie żołnierza przebywającego na urlopie macierzyńskim z zawodowej służby wojskowej w przypadkach, o których mowa w ust. 1, następuje z dniem następującym po ostatnim dniu urlopu macierzyńskiego.

§ 16. 1. W przypadkach, o których mowa w § 2–6, § 8–10 i § 12, jeżeli organem uprawnionym do występowania z wnioskiem o zwolnienie żołnierza z zawodowej służby wojskowej jest organ zwalniający, nie sporządza się wniosku o zwolnienie.

2. W przypadku gdy zostanie podjęta decyzja o zwolnieniu żołnierza z zawodowej służby wojskowej, organ, o którym mowa w ust. 1, informuje o tym organ uprawniony do wyznaczania na stanowisko służbowe, o ile sam nie jest tym organem.

§ 17. Żołnierza:

- 1) który zrzekł się obywatelstwa polskiego,
- 2) któremu wymierzono karę dyscyplinarną usunięcia (zwolnienia) z zawodowej służby wojskowej,
- 3) wobec którego orzeczono środek karny wydalenia z zawodowej służby wojskowej,
- 4) który utracił stopień wojskowy albo został zdegradowany,
- 5) wobec którego prawomocnie orzeczono o wymierzeniu kary dyscyplinarnej usunięcia z zawodowej służby wojskowej,
- 6) wobec którego prawomocnie orzeczono środki karne pozbawienia praw publicznych, wydalenia z zawodowej służby wojskowej lub zakazu wykonywania zawodu żołnierza zawodowego,
- 7) którego skazano prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności lub aresztu wojskowego bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,
- 8) który został prawomocnie ukarany przez organ właściwego samorządu zawodowego karą zawieszenia lub pozbawienia prawa wykonywania zawodu (specjalności zawodowej), o ile brak jest możliwości wyznaczenia tego żołnierza na inne stanowisko służbowe

– zwalnia się z zawodowej służby wojskowej z dniem uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w tej sprawie odpowiednio przez organ lub sąd właściwy do tego orzekania.

§ 18. 1. Żołnierza, który został uznany przez wojskową komisję lekarską za niezdolnego do zawodowej służby wojskowej, zwalnia się z tej służby z dniem, w którym decyzja komisji stała się ostateczna.

2. Jeśli wojskowa komisja lekarska ustali, że żołnierz jest niezdolny do zawodowej służby wojskowej, dowódca jednostki wojskowej zwalnia go z wykonywania obowiązków służbowych. Fakt zwolnienia z wykonywania obowiązków służbowych dowódca jednostki wojskowej stwierdza w rozkazie dziennym.

§ 19. 1. W przypadku gdy Minister Obrony Narodowej wyrazi zgodę na dalsze pełnienie przez żołnierza zawodowej służby wojskowej po osiągnięciu wieku 60 lat, kierownik komórki organizacyjnej, o którym mowa w art. 70 ust. 3 pkt 3 ustawy, wydaje do celów ewidencyjnych decyzję zawierającą termin zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej określony przez Ministra Obrony Narodowej.

2. Jeśli żołnierz złoży wniosek, o którym mowa w art. 227 ustawy, nie wstrzymuje to zwolnienia go z zawodowej służby wojskowej w przypadku osiągnięcia wieku 60 lat.

§ 20. Decyzję o zwolnieniu żołnierza z zawodowej służby wojskowej wykonują:

- 1) dowódca jednostki wojskowej;
- 2) rektor-komendant uczelni wojskowej, komendant szkoły podoficerskiej, komendant centrum szkolenia lub ośrodka szkolenia;
- 3) kierownik komórki organizacyjnej, o którym mowa w art. 70 ust. 3 pkt 3 ustawy – w stosunku do żołnierza pełniącego zawodową służbę wojskową w instytucji krajowej lub instytucji zagranicznej oraz żołnierzy, o których mowa w art. 201 ust. 2 ustawy.

§ 21. 1. Dowódca jednostki wojskowej w przypadkach, o których mowa w art. 226 pkt 2, 4, 6–10 i 16 oraz art. 228 ust. 1 ustawy, doręcza żołnierzowi decyzję zwalniającą go z zawodowej służby wojskowej.

2. Doręczenie decyzji, o której mowa w ust. 1, odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185). Decyzję może także doręczyć osobiście dowódca jednostki wojskowej lub osoba przez niego upoważniona – w miejscu zastania żołnierza.

3. Jeżeli dowódca jednostki wojskowej nie może wykonać decyzji o zwolnieniu żołnierza z zawodowej służby wojskowej, niezwłocznie informuje o tym organ zwalniający i podaje przyczyny zwłoki.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, organ zwalniający może określić nowy termin zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej.

§ 22. 1. Do przesyłanych do organu zwalniającego wniosków w sprawie zwolnienia z zawodowej służby wojskowej dołącza się dokumenty mogące stanowić podstawę do tego zwolnienia.

2. Wnioski i dokumenty, o których mowa w ust. 1, oraz opinie przełożonych w sprawach zwolnienia z zawodowej służby wojskowej mogą być przekazywane za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) organizowanych przez resort obrony narodowej.

3. Fakt złożenia przez żołnierza wypowiedzenia, wyrażenia zgody na skrócenie okresu wypowiedzenia oraz wyrażenia zgody na wycofanie wypowiedzenia uwzględnia się niezwłocznie, nie później niż w ciągu 5 dni od jego zaistnienia w ewidencji wojskowej prowadzonej w systemie elektronicznym.

§ 23. 1. Podstawę wydania decyzji o skreśleniu z ewidencji żołnierza, który:

- 1) zmarł lub został uznany za zmarłego, stanowią odpis aktu zgonu lub orzeczenie sądu o uznaniu za zmarłego;
- 2) zaginął, a jeszcze nie może być wydane orzeczenie sądu o uznaniu go za zmarłego, stanowi prawomocne postanowienie prokuratora do spraw wojskowych wydane w tej sprawie.

2. Decyzje, o których mowa w ust. 1, do celów ewidencyjnych wydaje kierownik komórki organizacyjnej, o którym mowa w art. 70 ust. 3 pkt 3 ustawy.

§ 24. 1. Jeżeli żołnierz, w stosunku do którego została wydana decyzja o zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej, jest w trakcie hospitalizacji w podmiocie leczniczym, dowódca jednostki wojskowej, w której ten żołnierz ostatnio pełnił służbę, doręcza za pokwitowaniem zwalnianemu żołnierzowi tę decyzję.

2. Decyzja o zwolnieniu żołnierza z zawodowej służby wojskowej podlega wykonaniu również wtedy, gdy żołnierz przebywa na zwolnieniu lekarskim lub jest w trakcie hospitalizacji w podmiocie leczniczym.

§ 25. 1. W przypadku zwolnienia z zawodowej służby wojskowej żołnierza, w stosunku do którego zastosowano tymczasowe aresztowanie, decyzję o zwolnieniu przesyła się do dowódcy jednostki wojskowej, w której ten żołnierz ostatnio pełnił służbę, oraz do sądu, który zastosował ten środek zapobiegawczy, a także do właściwego prokuratora do spraw wojskowych.

2. Dowódca jednostki wojskowej wykonujący decyzję o zwolnieniu żołnierza z zawodowej służby wojskowej doręcza za pokwitowaniem tymczasowo aresztowanemu żołnierzowi tę decyzję.

§ 26. W przypadku zwolnienia z zawodowej służby wojskowej żołnierza odbywającego karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) wydany do celów ewidencyjnych rozkaz personalny stwierdzający fakt zwolnienia z zawodowej służby wojskowej dowódca jednostki wojskowej doręcza za pokwitowaniem żołnierzowi oraz przesyła do sądu, który wydał wyrok w pierwszej instancji.

§ 27. W ramach rozliczenia związanego ze zwolnieniem żołnierza z zawodowej służby wojskowej dowódca jednostki wojskowej odbiera od niego w szczególności broń osobistą i inne uzbrojenie oraz wyekwipowanie, dokumenty służbowe, a także wyposażenie wojskowe – wydane mu na czas pełnienia służby.

§ 28. W przypadku wystąpienia kilku obligatoryjnych przesłanek zwolnienia żołnierza zawodowego z zawodowej służby wojskowej organ wszczyna postępowanie w sprawie zwolnienia żołnierza ze służby na podstawie przesłanki, której skutek w postaci zwolnienia wystąpi najwcześniej.

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.¹⁾

Minister Obrony Narodowej: z up. *M. Wiśniewski*

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 maja 2014 r. w sprawie zwalniania żołnierzy zawodowych z zawodowej służby wojskowej (Dz. U. poz. 670 oraz z 2017 r. poz. 233), które zgodnie z art. 822 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305 oraz z 2023 r. poz. 347) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.